

Criteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves **Llatí**

SÈRIE 1

1. Exercici de traducció

La versió correcta del text pot adoptar formes distintes; la següent proposta és orientativa:

«[Ròmul], un cop fundada la ciutat, a la qual, a partir del seu nom, digué Roma, va acollir dins la ciutat una multitud d'homes dels voltants; va escollir-ne cent d'entre els ancians per endegar totes les coses amb el consell d'ells; Llavors, en no tenir esposes, ni ell mateix ni el seu poble, convidà a un espectacle de jocs les nacions veïnes a la ciutat de Roma i en va raptar les donzelles.»

2. Exercici de morfosintaxi

OPCIÓ A

- 2.1. La construcció formada per *condita ciuitate* és un ablatiu absolut. Està constituïda per un participi en ablatiu, *condita*, concordat amb un substantiu també en ablatiu, *ciuitate*. El participi *condita* és el predicat verbal de la construcció i el substantiu *ciuitate* li fa de subjecte.
- 2.2. El nexa subordinant *cum* introdueix una oració subordinada adverbial temporal-causal (*cum* històric). El subjecte del verb *haberent* és el sintagma *ipse et populus suus*.

OPCIÓ B

- 2.1. El nexa subordinant *ut* introdueix una oració subordinada adverbial final. El subjecte sobreentès del verb *ageret* és *Romulus*.
- 2.2. El sintagma *uicinas ... nationes* està constituït pel substantiu *nationes*, en acusatiu plural femení i l'adjectiu *uicinas* concordant amb ell en gènere, nombre i cas (OPCIONAL: l'adjectiu *uicinas* porta com a complement el sintagma en datiu singular *urbi Romae*). El sintagma *uicinas... nationes* és el complement directe d'*inuitauit*.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

OPCIÓ A

Les respostes correctes són les següents:

3.1. <i>rictus</i>	3.3. <i>in extremis</i>
3.2. <i>addenda</i>	3.4. <i>de facto</i>

OPCIÓ B

Les respostes correctes són les següents:

3.1. d) la comèdia nova grega	3.3. d) Ovidi.
3.2. b) de Venus i d'Anquises.	3.4. b) Ciceró.

Criteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves **Llatí**

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

OPCIÓ A

El redactat següent és un simple model orientatiu, que no ha de ser reproduït literalment.

El text correspon a l'episodi de "Pal·las i Aracne" de les *Metamorfosis*, el gran recull de mites i llegendes gregues i romanes compost en hexàmetres pel poeta Ovidi.

Les protagonistes del mite són, per una part, la deessa Pal·las Atena i, per l'altra, Aracne, una jove nascuda a Lídia, d'origen humil, famosa per la seva destresa en l'art de teixir.

Les obres i la manera de treballar d'Aracne eren tan admirables que semblaven guiades pel mestratge de la deessa Pal·las. De tota manera, la noia estava tan orgullosa de la seva feina, que s'ofenia si li atribuïen cap mestra i reptava la deessa a competir amb ella. Un dia, Pal·las disfressada de vella, s'adreça a la jove per advertir-la de la imprudència d'ofendre la divinitat. Aracne, tanmateix, insisteix a desafiar-la. Llavors, Atena recupera la seva forma divina i accepta el repte. Totes dues inicien una competició per elaborar el millor tapís. Pal·las representa els déus de l'Olimp amb tota la seva majestat i com a avís a la seva rival en els quatre extrems de la tela hi posa quatre episodis que il·lustren el destí dels mortals que desafien els déus. Aracne representa les aventures amoroses dels olímpics. El treball de la noia és perfecte. Atena, engelosida i aïrada per l'atreviment, esquinça el tapís brodat per Aracne i li colpeja el front amb la llançadora. Veient la seva obra destrossada, Aracne es passa un llaç pel coll i es penja. La deessa, adonant-se que l'ha guiada l'enveja, salva la noia de morir però la transforma en aranya, perquè continuï penjada teixint i teixint per sempre més, sense que ningú no valori la seva obra.

Ovidi pertanyia a una generació més jove que la de Virgili i Horaci. Fou admès en el cercle literari de Valeri Messal·la Corví i va rebre el suport del poeta Tibul, pel qual va sentir una admiració especial. Tanmateix, Ovidi constitueix un cas excepcional entre els grans poetes de l'època; degut a la seva joventut, li queden lluny els valors de regeneració moral i la transformació del sistema polític propugnades per August, de les quals en foren propagandistes poetes com Virgili. La poesia d'Ovidi no està al servei del príncep i del seu projecte, sinó que sorgeix d'una necessitat natural.

Ovidi va caure en desgràcia davant d'August i l'emperador va decretar el seu desterrament a Tomis, entre els escites, l'any 8 o 9 dC, coincidint amb l'acabament de les *Metamorfosis*. Les causes d'aquest càstig no estan gaire clares. Ovidi al llibre segon de *Les tristes* fa al·lusió a un "poema" i a un "error" com a motius del seu exili. Sembla que el poema a què es refereix seria l'*Ars amatoria* i l'error, haver vist una cosa que no havia de veure.

OPCIÓ B

El redactat següent és un simple model orientatiu, que no ha de ser reproduït literalment.

Els orígens de la ciutat de Lleida es remunten a l'època ibèrica. S'identifica amb la Iltirta que apareix com a capital de la tribu dels ilergets en monedes ibèriques trobades al turó de la Seu Vella.

El nom llatí de la ciutat és *Ilerda*. La inscripció romana del bronze d'Ascoli, del 89 aC, conté el registre més antic de la denominació *Ilerdenses*.

Les restes romanes més antigues són de finals del segle II aC, però la ciutat va ser fundada, probablement, a l'inici del segle I aC. August li atorgà el títol de *municipium* i va ser monumentalitzada.

Criteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves **Llatí**

Ilerda gaudia d'un emplaçament estratègic, situada damunt d'un turó a la vora del riu *Sicoris*, el Segre. Pertanyia al districte judicial (*conuentus*) de *Caesaraugusta*, l'actual Saragossa, i constituïa un lloc de pas i un nucli de connexió entre la costa i l'interior de la península.

L'any 49 aC, en el context de la guerra civil entre Cèsar i Pompeu, Ilerda fou escollida pels lloctinents de Pompeu, Afrani i Petreu, com a base d'operacions per a la seva defensa d'Hispania. La ciutat fou assetjada per Cèsar, que en narra els fets en la seva obra *De bello ciuili*. Després d'uns combats duríssims, els partidaris de Pompeu van acabar rendint-se a Cèsar.